

Lovforslag nr. L 115

Folketinget 2014-15

Fremsat den 22. januar 2015 af ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om fremstilling, præsentation og salg af tobaksvarer¹⁾

(Forbud mod salg af løs snus og lignende tobaksprodukter i Danmark)

§ 1

I lov om fremstilling, præsentation og salg af tobaksvarer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1022 af 21. oktober 2008, foretages følgende ændring:

1. § 19 affattes således:

»§ 19. Detailsalg af tobak, der indtages oralt, og som ikke er bestemt til at ryges eller tygges, er ikke tilladt på det danske marked.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2016.

Stk. 2. For tobaksvarer, der er fremstillet eller importeret inden lovens ikrafttræden, finder § 1, nr. 1, anvendelse fra den 1. juli 2016.

¹⁾ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/37/EF af 5. juni 2001 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om fremstilling, præsentation og salg af tobaksvarer, EF-Tidende 2001 nr. L 194, side 26.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget indeholder et forbud mod detailsalg af snus i løs vægt og lignende tobaksprodukter, der er bestemt til oral indtagelse, og som ikke er bestemt til at ryges eller tygges.

Lov om fremstilling, præsentation og salg af tobaksvarer (tobaksvareloven) er en implementering af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/37/EF af 5. juni 2001 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om fremstilling, præsentation og salg af tobaksvarer (tobaksvaredirektivet).

Kommissionen har med åbningsskrivelse af 21. juni 2012 indledt en traktatkrænkelssag mod Danmark, fordi salg af løs snus er tilladt i Danmark. Kommissionen har den 24. oktober 2012 afgivet en begrundet udtalelse til Danmark.

Kommissionen har den 13. oktober 2014 indgivet stævning ved EU-Domstolen mod Danmark. Kommissionen har nedlagt påstand om, at Danmark – ved at opretholde en retstilstand, hvor salg af løs snus er tilladt i strid med artikel 8, sammenholdt med artikel 2, nr. 4, i tobaksvaredirektivet – har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til dette direktiv.

Kommissionen er af den opfattelse, at tobaksvaredirektivet forbyder salg af snus, dvs. fint malet eller fintskåret tobak, der sælges i løs vægt eller i form af små portionsbreve og er bestemt til indtagelse ved, at det anbringes mellem tandkødet og læben og hverken tygges eller ryges. Det er dog tilladt at sælge snus i Sverige, idet Sverige fik en særordning i forbindelse med Sveriges tiltrædelse af EU, jf. artikel 151 i akten vedrørende Østrigs, Finlands og Sveriges tiltrædelse.

For at bringe tobaksvareloven i overensstemmelse med tobaksvaredirektivet foreslås det, at salg af enhver form for snus uanset indpakning, der er bestemt til oral indtagelse, og som hverken er bestemt til at ryges eller tygges, forbydes.

Det bemærkes, at Europa-Parlamentet og Rådet har vedtaget et nyt direktiv om tobaksvarer og relaterede produkter (direktiv 2014/40/EU af 3. april 2014 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om fremstilling, præsentation og salg af tobak og relaterede produkter). Det nye direktiv om tobaksvarer og relaterede produkter, som erstatter det gældende tobaksvaredirektiv, viderefører de gældende regler vedrørende detailsalg af snus. Dette betyder, at salg af snus er forbudt efter det nye direktiv om tobaksvarer og relaterede produkter. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme direktivet senest den 20. maj 2016. Medlemsstaterne anvender disse love og bestemmelser fra den 20. maj 2016, jf. dog artikel 7, stk. 14, artikel 10, stk. 1, litra e), artikel 15, stk. 13, og artikel 16, stk. 3.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Gældende ret

Tobaksvareloven er en implementering af tobaksvaredirektivet. Det fremgår af § 19 i lov om fremstilling, præsentation og salg af tobaksvarer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1022 af 21. oktober 2008, at salg af pulveriseret tobak i form af snus pakket i porøse portionsbreve eller lignende til indlægning i mundhulen ikke er tilladt. Forbuddet retter sig mod detailsalg. Dvs. salg direkte til forbrugere i Danmark. Salg af løs snus, skråtobak og anden røgfri tobak er ikke forbudt i medfør af dansk lovgivning.

Af artikel 8 i tobaksvaredirektivet fremgår, at medlemsstaterne forbyder markedsføring af tobak, som indtages oralt, jf. dog artikel 151 i akten vedrørende Østrigs, Finlands og Sveriges tiltrædelse. Det fremgår af artikel 151, at Sverige fik en undtagelse fra forbuddet i artikel 8. Oral tobak er i direktivets artikel 2, nr. 4, defineret som varer, der er bestemt til oral indtagelse, med undtagelse af varer bestemt til at ryges eller tygges, og som helt eller delvist består af tobak i form af pulver eller fine partikler eller enhver kombination af disse former - navnlig varer i portionsbreve eller porøse breve - eller i en form, der minder om et levnedsmiddel.

Ifølge Kommissionen er der ikke andre undtagelser fra forbuddet mod tobaksvarer, som indtages oralt, jf. artikel 8 og artikel 2, nr. 4, i tobaksvaredirektivet, end varer bestemt til at ryges eller tygges. Tobaksvaredirektivet indeholder således efter Kommissionens opfattelse et forbud mod salg af snus - uanset indpakning - i EU med undtagelse af Sverige. Kommissionen har på den baggrund tilkendegivet, at det manglende forbud mod salg af løs snus i Danmark anses for at være i strid med tobaksvaredirektivet.

2.2. Overvejelser og den foreslåede ordning

Regeringen ønsker at bringe den danske retstilstand i overensstemmelse med tobaksvaredirektivets artikel 8, jf. artikel 2, nr. 4. På denne baggrund foreslås, at detailsalg af alle former for tobaksvarer, der indtages oralt, med undtagelse af varer bestemt til at ryges eller tygges, forbydes.

Forslaget indebærer, at detailsalg af enhver form for snus, dvs. fint malet eller fintskåret tobak, der er bestemt til indtagelse ved, at det anbringes mellem tandkødet og læben, forbydes, mens engrossalg med henblik på eksport fortsat vil være tilladt. Med lovforslaget vil skråtobak og andre former for røgfri tobak, der er bestemt til at tygges, fortsat være tilladt at bringe i omsætning på det danske marked.

3. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget skønnes at have meget begrænsede økonomiske konsekvenser for staten i form af et lavere provenu i den udstrækning, det samlede salg af løs snus i Danmark ikke erstattes af salg af andre tobaksprodukter. Det bemærkes hertil, at det ifølge den seneste rygevaneeundersøgelse, fore-

taget af TNS Gallup for Sundhedsstyrelsen, Kræftens Bekæmpelse, Hjerteforeningen og Danmarks Lungeforening, er en meget lille del af befolkningen over 15 år - mindre end 0,7 procent - som benytter snus (alle former for snus). Det er ca. 0,2 procent, der er daglige brugere.

Lovforslaget har ikke økonomiske konsekvenser for regioner og kommuner.

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for det offentlige. De kontrolmæssige opgaver i relation til lov om fremstilling, præsentation og salg af tobaksvarer forudsættes løst inden for bestående ressourcemæssige rammer.

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget kan have økonomiske konsekvenser for tobaksindustrien i den udstrækning, det samlede salg af snus i Danmark ikke erstattes af salg af andre tobaksprodukter. Det bemærkes hertil, at det ifølge den seneste rygevanundersøgelse, foretaget af TNS Gallup for Sundhedsstyrelsen, Kræftens Bekæmpelse, Hjerteforeningen og Danmarks Lungeforening, er en meget lille del af befolkningen over 15 år - mindre end 0,7 procent - som benytter snus (alle former for snus). Det er ca. 0,2 procent, der er daglige brugere.

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. De miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen konsekvenser for miljøet.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Begrænsede økonomiske konsekvenser i form af et lavere provenu i den udstrækning, det samlede salg af løs snus ikke erstattes af salg af andre tobaksprodukter.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Lovforslaget kan have økonomiske konsekvenser for tobaksindustrien i den udstrækning, det samlede salg af løs snus ikke erstattes af salg af andre tobaksprodukter.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget om ændring af tobaksvarerloven fremsættes for at sikre overensstemmelse mellem tobaksvarerloven og tobaksvarerdirektivet.	

6. De administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Forholdet til EU-retten

Forslaget om ændring af tobaksvarerloven fremsættes for at sikre overensstemmelse mellem tobaksvarerloven og tobaksvarerdirektivet på grund af en fortsat manglende fuldstændig gennemførelse af tobaksvarerdirektivets artikel 8, sammenholdt med artikel 2, nr. 4. Lovforslaget har således til formål at indføre et dansk forbud mod salg af løs snus med henblik på at indføre et fuldstændigt forbud mod at salg af snus til oral indtagelse i Danmark.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 9. december 2014 til den 6. januar 2015 været i høring hos følgende myndigheder, organisationer m.v.: Astma- og Allergi Forbundet, British American Tobacco, Børnesagen, Coop Danmark, Danmarks Lungeforening, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Danske Regioner, Dansk Erhverv, Dansk Supermarked, Dansk Sygeplejeråd, De Samvirkende Købmænd, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet, Hjerteforeningen, HK Handel, Hotel-, restaurant og turisterhvervet (HORESTA), House of Oliver Twist A/S, Komiteen for Sundhedsoplysning, KL, Kræftens Bekæmpelse, Lægeforeningen, Nærbutikkernes Landsforening, Phillip Morris ApS og Tobaksindustrien.

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Bestemmelsen indeholder et forbud mod at bringe tobak til oral indtagelse i omsætning til detailhandel og forbrugere på det danske marked, idet tobaksvarer, der er bestemt til at ryges eller tygges, dog er undtaget fra forbuddet. Det vil f.eks. sige, at detailsalg af snus, der sælges i løs vægt eller i form af små portionsbreve og er bestemt til indtagelse ved, at det anbringes mellem tandkødet og læben og hverken tygges eller ryges, er forbudt. Skråtobak og andre former for røgfri tobaksvarer, der er bestemt til at tygges, kan fortsat bringes i omsætning på det danske marked (detailsalg og engrossalg).

Ved detailsalg forstås salg af varer direkte til forbrugere. Alt salg i detailforretninger og på internetsider rettet mod forbrugere betragtes som detailsalg. Ved engrossalg forstås salg af varer til andre næringsdrivende til videresalg eller forarbejdning.

Bestemmelsen omfatter udelukkende detailsalg i Danmark af enhver form for snus, der er bestemt til oral indtagelse, og som hverken ryges eller tygges. Det indebærer, at det fortsat

er tilladt at producere og distribuere alle former for snus bestemt til oral indtagelse, og som hverken ryges eller tygges, med henblik på detailsalg i udlandet. Det vil sige, at engrossalg i Danmark af løs og portionspakket snus fortsat vil være tilladt.

I forhold til den gældende retstilstand i Danmark indebærer bestemmelsen, at detailsalg af løs snus forbydes.

Til § 2

Bestemmelsen i *stk. 1* fastlægger lovens ikrafttrædelsestidspunkt til den 1. januar 2016.

For at muliggøre afsætning af lagre og varebeholdninger foreslås i *stk. 2* en overgangsbestemmelse der tillader, at pakker med snus i løs vægt og lignende tobaksprodukter, som ikke er i overensstemmelse med loven, jf. § 1, kan sælges på det danske marked til og med den 30. juni 2016. Det er vurderet, at seks måneder er tilstrækkeligt, da snus i Danmark ikke sælges med en holdbarhedsdato på over seks måneder. Det vil dog være en forudsætning, at sådanne tobaksprodukter ville kunne være bragt i omsætning på det danske marked i henhold til den lovgivning, som var gældende til og med den 31. december 2015.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov*Gældende lov**Lovforslaget***§ 1**

I lov om fremstilling, præsentation og salg af tobaksvarer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1022 af 21. oktober 2008, foretages følgende ændring:

1. § 19 affattes således:

§ 19. Salg af pulveriseret tobak i form af snus pakket i porøse portionsbreve eller lignende til indlægning i mundhulen er ikke tilladt.

»**§ 19.** Detailsalg af tobak, der indtages oralt, og som ikke er bestemt til at ryges eller tygges, er ikke tilladt på det danske marked.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2016.

Stk. 2. For tobaksvarer, der er fremstillet eller importeret inden lovens ikrafttræden, finder § 1, nr.1, anvendelse fra den 1. juli 2016.